

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplannen buitengebied Steenbergen, Dinteloord en Prinsen- land

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 april 2013 / rapportnummer 2752-35

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Steenbergen herzielt twee bestemmingsplannen voor het buitengebied. Het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland heeft betrekking op het buitengebied ten noorden van de Steenbergse en Roosendaalse Vliet. Het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen omvat het buitengebied ten zuiden van de Steenbergse en Roosendaalse Vliet. Omdat deze plannen kaderstellend zijn voor mogelijke m.e.r.-plichtige activiteiten en een Passende beoordeling is opgesteld vanwege mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden is een MER opgesteld. De raad van Steenbergen is bevoegd gezag bij de procedure.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER is prettig leesbaar en laat zien dat op basis van de milieuinformatie de ontwikkelingsmogelijkheden van het plan zijn bijgesteld. De Commissie is echter van oordeel dat het MER niet alle informatie bevat die zij essentieel acht voor het volwaardig mee laten wegen van het milieubelang in de besluitvorming over de bestemmingsplannen. De tekortkomingen zijn hieronder aangegeven:

- In het MER en de voortoets/Passende beoordeling zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden tot maximaal tien kilometer afstand van de plangrenzen bekeken. Op deze tien kilometergrens zijn echter nog aanzienlijke toenames van stikstofdepositie waarneembaar waardoor effecten op vermistingsgevoelige delen van Natura 2000-gebieden net buiten deze grens niet zijn uit te sluiten. Daarom is niet aannemelijk gemaakt dat aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uitgesloten.
- In het MER is geen aandacht besteed aan effecten op beschermde soorten, terwijl in het plangebied waarschijnlijk vleermuizen, steenuilen en andere beschermde soorten voorkomen. Effecten op planniveau hadden ten minste op hoofdlijnen in beeld moeten zijn gebracht.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen over de bestemmingsplannen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgetraject voor de onderwerpen geur en teeltondersteunende voorzieningen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

In de Passende beoordeling is voor de effectbepaling op voorhand het invloedsgebied beperkt tot een gebied van tien kilometer buiten de gemeentegrens, zonder dat daar een onderbouwde motivatie voor wordt gegeven. Uit het MER blijkt echter dat op de randen van deze cirkel nog aanzienlijke bijdragen aan stikstofdepositie waarneembaar zijn (25–50 mol in het worst case scenario). In het MER is aangegeven dat stikstofgevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebieden Brabantse Wal te veraf liggen om nog invloed te ondervinden van ontwikkelingen binnen het plangebied. De Commissie is van oordeel dat op basis van de informatie in het MER niet uitgesloten is dat voor deze habitattypen effecten optreden. De gevoelige habitattypen liggen net buiten de tien kilometerzone en uit de depositieberekeningen kan worden afgeleid dat het effect hier niet uitgedempt is. Het betreft hier bovendien habitattypen die veel gevoeliger zijn voor stikstofdepositie, een lagere kritische depositiewaarde hebben, dan de wel bekeken habitattypen.

De Commissie is daarom van oordeel dat in het MER een alternatief ontbreekt waarin depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden niet toeneemt. Dit betekent dat met het voorliggende plan aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet met zekerheid kan worden uitgesloten. Volgens de Natuurbeschermingswet 1998 kan pas een besluit worden genomen indien deze zekerheid wel wordt verkregen of de ADC-toets met succes wordt doorlopen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- o de stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen in Natura 2000-gebieden buiten de tien kilometerzone (in Nederland en België) in beeld te brengen;
- o een alternatief te ontwikkelen waarbij de depositie van stikstofverbindingen op Natura 2000-gebieden niet toeneemt of de effectiviteit van maatregelen inzichtelijk te maken.

Mogelijke oplossingsrichtingen liggen in de (verdere) zonering van ontwikkelingen, het beperken van uitbreidingsmogelijkheden, het niet opnieuw als agrarisch bestemmen van stoppende agrarische bedrijven, het stellen van een plafond aan het aantal uitbreidingsmogelijkheden, omschakeling en/of hervestiging van veehouderij en/of het waarborgen van noodzakelijke maatregelen. In het MER is in het maximale scenario uitgegaan van omschakeling van akkerbouw naar grondgebonden veehouderij. Een mogelijk alternatief zou kunnen zijn zonder deze omschakelingsmogelijkheid.

2.2 Beschermden soorten

Het MER geeft geen informatie over beschermden soorten. De Flora- en faunawet ontbreekt ook in het beleidskader (hoofdstuk 2). Bij beschermden soorten gaat het veelal om de effecten van directe ingrepen op individuele dieren/planten en hun leefgebied. Belangrijke mogelijke effecten van de ontwikkelingsmogelijkheden in de bestemmingsplannen zijn veranderingen op en rond de bouwvlakken. Veel soorten, bijvoorbeeld vleermuizen, steenuilen en huismussen zijn gebonden aan bebouwing en menselijke omgeving. Aanpassing van de gebouwen en de erfbeplanting kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen. Wat tenminste verkend had moeten worden is de kans dat binnen het plangebied negatieve effecten op beschermden soorten optreden en op welke wijze het voornemen bij kan dragen aan het voorkomen van deze effecten. Het MER moet beoordelen of er een kans is dat de Flora- en faunawet de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg staat.

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat in een aanvulling op het MER wordt verkend of en hoe groot de kans is dat de Flora- en faunawet de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg staat en met welke maatregelen effecten kunnen worden voorkomen. Bij de verkenning kan gebruik worden gemaakt van bestaande gegevens, gebieds- en materie-kennis.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Geur

Het MER geeft summier informatie over geurhinder door veehouderijen. Er is geen onderzoek uitgevoerd naar geurknelpunten in de huidige en toekomstige situatie. De Commissie constateert dat in het maximum scenario² volgens het MER een verslechtering van de geursituatie zou kunnen optreden. In het MER wordt gesteld dat er technieken beschikbaar zijn om deze geuremissie tegen te gaan. Hierbij worden als veel gebruikte technieken genoemd: koelfiltratie, gaswassing, naverbranding, biofiltratie en luchtwassing.³ De Commissie merkt op dat deze technieken (nog) niet worden toegepast in de rundveehouderij. Voor geurhinder zijn echter met name intensieve veehouderijbedrijven van belang. Gegeven het feit dat er in de plangebieden verspreid 14 intensieve veehouderijbedrijven voorkomen en er in de plannen slechts zeer beperkt ontwikkelingsruimte mogelijk wordt gemaakt, acht de Commissie het plausibel dat er geen nieuwe geurknelpunten zullen ontstaan.

- o De Commissie adviseert bij ontwikkelingen in het buitengebied alert te zijn op het ontstaan van mogelijke nieuwe geurknelpunten.

² maximaal uitbreiden bestaande grondgebonden veehouderijen en omschakeling van akkerbouw naar melkveehouderij

³ Zie MER paragraaf 5.4.1 pagina 83 en paragraaf 6.4 pagina 94.

3.2 Teeltondersteunende voorzieningen

Het MER is voor de effecten op landschap door teeltondersteunende voorzieningen gebaseerd op de aanname dat deze met name laag (tot 1 meter) zullen zijn. De ervaringen en de gesignaleerde trends elders in het land laten echter zien dat er juist meer hogere teeltondersteunende voorzieningen worden aangelegd. Het MER laat de effecten van deze hogere voorzieningen niet zien terwijl deze wel mogelijk worden gemaakt via afwijkingsbevoegdheid en/of omgevingsvergunning.⁴ De aanleg van deze hogere voorzieningen heeft grotere effecten op de openheid van het landschap, wat een van de waarden is die de gemeente belangrijk vindt.

- o De Commissie adviseert bij het besluit rekening te houden met de landschappelijke effecten van deze hogere teeltondersteunende voorzieningen.

⁴ Het MER beschrijft niet de mogelijke gevolgen van de (andere) werken en werkzaamheden die met een omgevingsvergunning kunnen worden toegestaan, terwijl hier activiteiten onder vallen – zoals boomteelt, aanleg van drainage en dempen van water– die effecten kunnen hebben op onder meer de openheid, waterhuishouding en natuurwaarden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenberg

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Steenberg

Besluit: vaststellen herzien bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D14 en C14, alsmede plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: De gemeente Steenberg herzielt twee bestemmingsplannen voor het buitengebied. Het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland heeft betrekking op het buitengebied ten noorden van de Steenbergse en Rosendaalse Vliet. Het bestemmingsplan Buitengebied Steenberg omvat het buitengebied ten zuiden van de Steenbergse en Rosendaalse Vliet. Er is een MER opgesteld voor beide bestemmingsplannen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER op de gemeentelijke website en op 14 februari 2013 in de Eendrachtsbode, Rosendaalse Bode, Moerdijkse Bode, Halderbergse Bode, Steenbergse Bode, Bergen op Zoomse Bode

ter inzage legging MER: 18 februari t/m 1 april 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 12 februari 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 15 april 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

Drs. G. Gabry

Drs. R.J.M. Kleijberg

Ir. C.T. Smit (secretaris)

Drs. R.A.M. van Woerden

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek op 13 maart 2013 afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- (2752-02) Ontwerp-Bestemmingsplan Buitengebied Steenberg (11 februari 2013)
- (2752-02a) Ontwerp-Bestemmingsplan Dinteloord en Prinsenland (5 maart 2013)
- (2752-04) plan-MER Buitengebied Steenberg, Dinteloord en Prinsenland (4 oktober 2012)

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplannen buitengebied Steenberg,
Dinteloord en Prinsenland**

ISBN: 978-90-421-3764-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

